

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

OCHRANA OSOBNOSTI - část II.

Významný doplněk obecné občanskoprávní ochrany osobnosti podle § 11n. ObčZ tvoří ve specifických oblastech tisku a rozhlasového a televizního vysílání ustanovení § 10 až 15 zák. č. [46/2000](#) Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon), ve znění zákona č. [302/2000](#) Sb., jakož i § 35 až 40 zákona č. [231/2001](#) Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Významný doplněk obecné občanskoprávní ochrany osobnosti podle § 11n. ObčZ tvoří ve specifických oblastech tisku a rozhlasového a televizního vysílání ustanovení § 10 až 15 zák. č. [46/2000](#) Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon), ve znění zákona č. [302/2000](#) Sb., jakož i § 35 až 40 zákona č. [231/2001](#) Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Oba zákony tvoří významné součásti moderního českého mediálního práva. Před jeho přijetím se někdy uvažovalo i o tom, zda by k ochraně osobnosti fyzické osoby nepostačovala jen obecná úprava obsažená v občanském zákoníku za pomoci správněprávních předpisů, trestněprávních předpisů, judikatury soudů, jakož i samoregulačních mechanismů uplatňujících se v oblasti tisku. Správně se však došlo k závěru, že tato úprava by z řady důvodů v současných podmínkách moderní společnosti již nevyhovovala a že by naopak vedla ke zhoršení dosavadního právního postavení fyzických osob a jejich ochrany.

Dva specifické prostředky ochrany cti, důstojnosti a soukromí fyzické osoby, jakož i jména či dobré pověsti právnické osoby: jednak právní prostředek odpovědi (§ 10 TiZ a § 35 ZoPrRoTV), jednak právní prostředek dodatečného sdělení (§ 11 TiZ a § 36 ZoPrRoTV). Tyto dva v českém právu zcela nově koncipované právní prostředky, oba nemajetkové povahy, nahrazují dosavadní - v praxi často frekventovaný právní prostředek opravy proti nepravdivému či pravdu zkreslujícímu údaji, který se dotýkal cti fyzické osoby či dobré pověsti právnické osoby - právo na tiskovou opravu.

Uplatnění prvního právního prostředku, tj. práva na uveřejnění odpovědi vůči vydavateli, bude přicházet v úvahu tam, kde v periodickém tisku vydávaném či šířeném na území České republiky bylo uveřejněno sdělení obsahující skutkové sdělení, které se dotýká cti, důstojnosti či soukromí určité fyzické osoby anebo jména či dobré pověsti určité právnické osoby.

Rozdíl od dosavadního právního prostředku, tj. od tiskové opravy, spočívá v tom, že při právu na uveřejnění odpovědi je to sama dotčená fyzická nebo právnická osoba, která v rámci odpovědi sdělí veřejnosti podle svého uvážení vlastní sdělení, neboli uvede svá vlastní skutková protitvrzení, aby věc uvedla na pravou míru. Závisí tudíž výlučně na samotném subjektu práva na odpověď, co ve své odpovědi chce uplatnit a co nikoliv. Dotčená osoba, která si tak sama určuje obsah své odpovědi, zároveň stipuluje podle svého uvážení i formu své satisfakce.

Pro úspěšné uplatnění práva na odpověď je nezbytné, aby uveřejněné sdělení obsahovalo pouze skutkové tvrzení, jehož pravdivost lze objektivně dokázat a tím spolehlivě ověřit a které je objektivně způsobitelné dotknout se cti, důstojnosti a soukromí určité fyzické osoby anebo jména či dobré pověsti určité právnické osoby.

Aktivně legitimována k uplatnění práva na odpověď je dotčená osoba. Odpověď musí být uvedena jménem a příjmením, popř. názvem osoby, která o uveřejnění odpovědi anebo dodatečného sdělení žádá.

Pasivně legitimován je vydavatel periodického tisku, popř. provozovatel rozhlasového a televizního vysílání.

I odpověď se musí omezit pouze na skutkové tvrzení. Odpovědí se neoprávněný zásah ve formě skutkového tvrzení uvádí na pravou míru. Uvést na pravou míru znamená, že dotčená osoba vylicí v odpovědi na uveřejněné sdělení skutečnosti po svém a předeště tak veřejnosti svou představu

prostřednictvím svých protitvrzení. Odpověď musí být zároveň přiměřená rozsahu napadeného sdělení.

Všeobecné právní prostředky na ochranu osobnosti fyzické osoby nebo jména či dobré pověsti právnické osoby zůstávají zvláštními úpravami stanovenými v § 10 a § 35 nedotčena. Pokud by ovšem došlo k uspokojení nároku dotčené osoby podle tiskového zákona, popř. podle zákona o televizním a rozhlasovém vysílání, pak by již použití všeobecných občanskoprávních prostředků na ochranu osobnosti fyzické osoby nebo jména či dobré pověsti právnické osoby nepřicházelo v úvahu.

Právo na dodatečné sdělení přispívá nejen ke zvýšení ochrany osobnosti dotčené fyzické osoby, nýbrž v širších souvislostech zároveň k posilování a upevňování principu presumpce nevinu. Tento právní prostředek přichází v úvahu tam, kde v periodickém tisku či ve vysílání bylo uveřejněno sdělení o trestním řízení nebo o řízení ve věcech přestupků vedeném proti fyzické osobě anebo o řízení ve věcech správních deliktů vedeném proti fyzické či právnické osobě, které lze z uveřejněného sdělení identifikovat, avšak toto řízení nebylo ukončeno pravomocným rozhodnutím. Takto dotčená osoba má právo z povahy věci právo požadovat později na vydavateli, popř. provozovateli, uveřejnění sdělení o konečném výsledku řízení. Vydavatel, popř. provozovatel, je povinen na žádost dotčené osoby informaci o pravomocném rozhodnutí jako dodatečné sdělení uveřejnit.

Odpověď či dodatečné sdělení musí být uveřejněny ve stejném periodickém tisku, v němž bylo uveřejněno napadené sdělení, resp. ve stejném pořadu. Na náklad vydavatele, resp. provozovatele. Musí se tak stát beze změn, bez vynechání části odpovědi či dodatečného sdělení, právě tak jako bez přidání jakýchkoliv přídatků k odpovědi i dodatečnému sdělení (komentář nebo redakční poznámka vyloučeny zákonem nejsou).

Neuvěřejní-li vydavatel, resp. provozovatel, rozhodne o jeho povinnosti na návrh dotčené osoby soud. Jsou zde využity krátké hmotněprávní lhůty, aby byla zajištěna rychlá náprava.

Specifickou ochranu osobnosti fyzické osoby zabezpečuje zákon č. [101/2000](#) Sb., o ochraně osobních údajů fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů.

Cit. zákon upravuje v první řadě ochranu osobních údajů, tj. jakýchkoliv údajů, které se týkají určeného nebo určitého subjektu údajů – statusu fyzické osoby a dále úpravu práv a povinností při zpracování těchto údajů. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména jejich systematické shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění či kombinování, blokování a likvidace.

Vztahuje se na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i jakékoliv jiné fyzické a právnické osoby. Nevztahuje se na zpracování těch osobních údajů, které fyzická osoba provádí výlučně pro svou potřebu, jakož i na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud nejsou dále zpracovány.

Osobní údaje jsou jakékoliv údaje týkající se určeného nebo určitého subjektu, na jejichž základě lze zjistit přímo či nepřímo identitu subjektu. Musí být zpracovány v rozsahu přiměřeném účelu, v souladu s tímto účelem, neuchovávat je nad rámec doby, která je nezbytná k naplnění účelu.

Citlivé údaje lze zpracovat jen za podmínek – subjekt údajů dal ke zpracování výslovný písemný a podepsaný souhlas.

Došlo-li u subjektu údajů k porušení práva na jeho lidskou důstojnost, osobní čest, dobrou pověst či práva na ochranu jména, může takto dotčený subjekt požadovat zaplacení peněžní náhrady – materiální zadostiučinění.

Dojde-li k porušení povinností jak na straně správce, tak na straně zpracovatele, odpovídají oba s ohledem na zajištění zvýšené ochrany subjektu údajů společně a nerozdílně. Proto se subjekt osobních údajů může podle svého uvážení domáhat svých nároků na kterémkoliv z nich či na obou zároveň. Subjektu údajů nic nebrání, aby se domáhal i soudní ochrany založené na obecné občanskoprávní úpravě (§ 11 až 16 ObčZ).

Důležitým doplňkem obecné občanskoprávní úpravy ochrany osobnosti fyzické osoby je rovněž

ochrana poskytovaná osobnosti fyzické osoby jako zaměstnanci podle zákoníku práce. Zaměstnavatelé jsou povinni zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci, zejména s muži i ženami. Zásada rovného zacházení se všemi zaměstnanci znamená, že je zakázána jakákoliv forma diskriminace zaměstnanců. Nikdo nesmí zneužívat výkonu práv a povinností z pracovních vztahů na újmu jiného jejich účastníka včetně toho, že nesmí být ponižována lidská důstojnost. Dojde-li v pracovněprávních vztazích k porušení práv a povinností vyplývajících z rovného zacházení, má dotčený zaměstnanec právo domáhat se, aby bylo upuštěno od tohoto porušování, aby byly odstraněny následky tohoto porušování, aby mu bylo dáno přiměřené morální zadostiučinění i právo požadovat náhradu nemajetkové újmy v penězích. Tento rozbor problematiky ochrany osobnosti navazuje na „Ochranu osobnosti – část I. a doufám, že poskytne čtenářům kompletní pohled na dané téma.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací – režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)